

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಡ್ರಗ್ ಅಡಿಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದೀರಿ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಯಾವ ಔಷಧಿಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಬಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡಿಕ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರ, ಇನ್ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೇಚರ್ ಕ್ಯೂರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಗಿ, ತಮ್ಮ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ, ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಹೊರಗಡೆ ಬುದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ii) *re: drought Conditions in many taluks at Mysore District*

2-00 P.M.

SRI M. C. BASAPPA (Chamarajanagar).—I call the attention of the Minister for Revenue to the drought conditions prevailing in Chamarajanagar, Nanjangud, Gundlupet, Yelandur, T. Narasipur and Kollegal Taluks of Mysore District.

SRI B. BASAVALINGAPPA (Minister for Revenue)—I wish to make the following Statement.

The rainfall figures indicate that there is considerable improvement in the situation in Mysore district after the recent rains. Though the 5 taluks received good rainfall during the month of May, rain did not continue in June. The crops therefore experienced some stress conditions. The stress conditions were felt particularly in some villages of Harve, Haradanahalli and Kasaba Hoblies and a few villages in Yelandur taluk. The jowar crop in Chamarajanagar in particular had dried up. However, the yield of jowar is likely to be 50% of the normal yield. So far as the situation of mulberry crop is concerned, the leaves are less juicy due to limited rainfall in June. Conditions in T. Narasipura, Kollegal and Gundlupet are generally good and there is no anxiety. In Yelandur taluk the seasonal conditions though not wholly satisfactory do not warrant any anxiety. In Chamarajanagar taluk, on account of recent rains the position of standing crops has improved.

TALUKWISE POSITION IS INDICATED BELOW

1. **T. Narasipura Taluk.**—The condition of standing crop like jowar, groundnut and mulberry in dry areas (Mugur Hobli and some parts of Kasaba and Talkad hoblies) has improved due to recent rains. The jowar crop which is the major crop is effected due to attack of pests. Employment is available to all the agricultural labourers who are engaged in the excavation of Kabini channel in Mugur hobli. There is no need for taking up relief works in the taluk. Drinking water is adequate for men and cattle. All channel fed tanks are full

2. Kollegal Taluk.—Although rainfall is sparse in the taluk, is has not affected the standing crops. Even the mulberry crops are in good condition and the partial failure of rains during June has had no effect on them. Agricultural labourers are getting employment at present. There is no need for taking relief works in this taluk. There is no problem of drinking water in this taluk. All the eight tanks have received water and three major tanks have filled up.

3. Yelandur Taluk.—The condition of standing dry crop is rather unsatisfactory. Jowar crops have dried up to a large extent. Farmers will not be able to grow ragi in view of black soil. However, the Deputy Director of Agriculture has suggested that ragi Purna PR 202, pulses like cowpea C 152, sunflower and Hy. maize can be grown in the area. Hence an all out drive has been launched to see that the farmers take up to the cropping pattern suggested by the Agriculture Department.

There was a partial failure of rainfall during June 1978, total rainfall of 25.5mm. has been recorded for the month of June. Most of the 22 tanks in the taluk have not received water and ayacuts also dried up. Agricultural labourers are without sufficient employment.

4. Gundlupet Taluk.—There is sufficient rain throughout the taluk and no standing crop is withering for want of rain. There is no hardship to the agricultural labourers since they have sufficient employment in the agricultural fields. At present there is no problem for drinking water in this taluk. There is no need for taking up relief works as the position at present is satisfactory.

5. Chamarajanagar Taluk.—The standing jowar crop which is grown in red soil requires rain and the condition of jowar crop grown in clay soil is fair. The jowar crop especially in the villages of Harve, Haradanahalli and Kasaba hoblies will not be fully successful. The condition of mulberry crops in this three hoblies is fair for the present. The recent rains have helped in a great deal. The agricultural labourers are doing their work excepting in the wet fields for which rains are necessary and water has been let out in Suvarnavathy River Project. Though the water level in the drinking water wells is going down day by day, there is no anxiety for drinking water in the wells. All the 44 tanks have received water.

However, sufficient funds have been placed at the disposal of the Deputy Commissioner for taking up some token relief works at Yelandur and Chamarajanagar taluk later, if deemed necessary.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನಜಸ್ತಿ ತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ; ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಇವರ

ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಬಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ೫೦ ಪಸೆಂಟ್ ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಳೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇ ತಿಂಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಇನ್ನು ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. There was a partial failure of rainfall during June 1978, total rainfall of 25.5mm has been recorded for the month of June. Most of the 22 tanks in the taluk have not received water and ayacuts have also dried up. Agricultural labourers are without sufficient employment. ಯಾವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು. ಏಳು ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇನ್ನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಚಾಮರಾಜ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏಳು ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ನೀರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಮಳೆ ಯಾವಾಗ ಆಯಿತು? ರೆಯಿನ್ ಗೇಜ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಲೇಬರ್‌ಸ್‌ಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಂಜನ ಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ.—ಯಾವ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಜವಾರ್ ಕ್ರಾಪ್ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—There no to total failure of rains in Nanjangud Taluk. However in Hura, Hullahalli and Kowlande hobbies, jowar crops have been affected on account of untimely rains. In some other hobbies also the standing crops are not upto the mark because of untimely rains. In rest of the area the crops are good because of the irrigation. Drinking water is available. Relief works will be taken up in hobbies where there is failure of rainfall.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳದೆ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಾಗಿಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆಂದು ಸ್ಪೀಟ್ ಮಂಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗ ನೀರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ದಿಂದ ಹೊಟ್ಟುಹೊಯ್ದು ನಾಟಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಪೀಚಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರು ದ ಕಾರಣ ಜನರು ಬಹಳ ನಿರಾಶರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗಸ್ತು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ

ಒಂದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೂಡ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ೨೭ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಸದ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದಿನಾಂಕ ೪ ರಂದು ಮಾಡಿದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜೋಳದ ಫಸಲು ನಾಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಂಗಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯ—

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಜೋಳದ ಫಸಲು ನಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಬತ್ತದ ಫಸಲು ಮಾಡಲು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಘನಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳವರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿಯು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಕಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೀಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಯಾರಿಂದ ರಿಲೀಫ್ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೋ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಬಂದು ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಗವನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನರ ದುರ್ಬಾಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಧಾರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಿರಿಕಲ್ವರ್ ಬೆನ್ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ರಸವಿಲ್ಲದೆ ೨-೩ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಸುಂದಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದು ಜನರು ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲಗಳು, ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ. ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡದಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ರಿಲೀಫ್ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಜಗೌಡ (ಹನೂರು).—ನಮ್ಮ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹನೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯನ್ನೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಕಾರಣ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗುಂಡಲ ಕೆಳಗೆ ಹನೂರು, ಲೊಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ, ಮತ್ತು ರಾಮಾಪುರ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಳೆಯಾಗದೆ ರಾಗಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೈತಾಪಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಪರಿಹಾರಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಬನ್ನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ಮೂಗೂರು ಹೋಬಳಿ, ತಲಕಾಡು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಾನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯುವೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಗೆ ತೊಡಗಿಸಿದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಂಟಾಕ್ಟ್‌ದಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊಲಿಗಾರರನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಯಿಂದ ತಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಗ ರೈನ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಗದ ಜನರನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯನವರು, ಮಾನ್ಯ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಜುಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ ಮಾದೇಗೌಡರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಪರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ಅದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರದಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸ್ವತಃ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಯೇ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ತಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ವಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಎಂತಹ ಆಪತ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ದರಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಳೆ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಫಸಲು ಮಾಡಬಹುದು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂ. ಕಡೆಯೂ ಸಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಗಮನಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಈ ರೀತಿ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಮಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಸ್ಟೇಷಿಯೇರಿ ಏರಿಯಾ ಆಂತ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತು ಲೋನ್ ಕೂಡ ಸ್ಕಾಪ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಂಥಾ ಭಾಗಗಳು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಲೋನ್ ಸ್ವಾಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಗನೇ ತಾರೀಖು ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಲೋನ್ ಅನ್ನು ರಿಕವರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಂಥಾ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಲೋನ್ ಸ್ವಾಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(iii) re : permission to private industrialists to transport blockdite

SRI G. RAJU GOWDA.—I call the attention of the Minister for Food and Forest to the lose of crores of Rupees to Government due to the permission given to the private industrialists to transport the blockdite.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ (ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

ಕಪ್ಪು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲು ಒಂದು ಲಘು ಖನಿಜ. ೧೯೬೬ರವರೆಗೂ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಅದರ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಖನಿಜ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲಘು ಖನಿಜ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕೊಡುವಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು, ದಿನಾಂಕ ೫-೭-೧೯೬೬ರಂದು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಖನಿಜ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದಾಗ, ಅವರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೪೧.೮೦ ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ೬ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ೧೯೫೬ಕ್ಕೆ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅವರಿಸಿರುವ ೩೧ ಕಪ್ಪು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲುಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ೫,೩೭೧ ಟನ್ನು ಕಪ್ಪು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಸೂಲಾದ ರಾಜಾದಾಯ ೫೪,೯೩೬ ರೂಪಾಯಿ. ಹೀಗೆ ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ೪೩,೬೬೬ ರೂಪಾಯಿ.

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಪ್ಪು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿವೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟು ಮಾಡಿದೆ.

ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವು ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಖಾಸಗಿ ಪಕ್ಷಗಳವರಿಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರೀ ಖಜಾನೆಗಳವರ ಪರವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಕಪ್ಪು ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾಜಾದಾಯವನ್ನು ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೦ ರೂ. ನಿಂದ ರೂ. ೫೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೇಳಿಕೆ ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ಇನ್ನಾದರೂ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.